

СИЛАБУС КУРСУ

«ОЗЕЛЕНЕННЯ НАСЕЛЕНИХ МІСЦЬ»

Рівень вищої освіти – Перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма «Лісове господарство»

Кількість кредитів ECTS – 2

Рік навчання – 3, семестр – 2

Мова викладання – українська

Керівник курсу:

канд. біол. наук, доцент Масальський Владислав Петрович

vlad.masalskiy71@gmail.com

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «Озеленення населених місць» є теоретична і практична професійна підготовка бакалаврів лісового господарства з питань озеленення населених місць. Під час навчання у студентів формується розуміння значення озеленення населених місць не тільки з декоративної точки зору а й з екологічної, соціальної, економічної, містобудівельної та історико-культурної. Формуються теоретичні знання і відповідні практичні навички з ландшафтного облаштування території населених місць за допомогою декоративних рослин. Отриманні знання допомагають правильно використовувати рослинний матеріал для озеленення, враховуючи його біологічні, екологічні, декоративні і топологічні особливості. Отриманні знання з дисципліни «Озеленення населених місць» та використання їх на практиці робить життя людей, їх роботу, навчання та відпочинок більш комфортним.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

У результаті вивчення дисципліни майбутній фахівець *повинен знати:*

- історію та основні напрямки розвитку садозо-паркового мистецтва;
- екологічні, соціально-економічні та архітектурно-планувальні аспекти озеленення населених місць;
- теоретичні основи ландшафтно-планувальної організації населеного місця;
- класифікацію зелених насаджень;
- методи і прийоми проектування об'єктів озеленення; основні етапи передпроектних досліджень та авторського нагляду за здійсненням проекту;
- основні композиційні закономірності формування об'єктів зеленого будівництва;
- асортимент декоративних рослин відповідно до природно-кліматичного зонування;
- основи агротехніки догляду за різними типами зелених насаджень;
- технологію створення різних видів декоративних насаджень;
- особливості створення зелених насаджень в містах, на території промислових підприємств, в сільській місцевості тощо.

Внаслідок опанування змістом основних теоретичних положень і виконання передбачених програмою дисципліни практичних завдань спеціаліст *повинен вміти:*

- розрізняти за формальними ознаками напрями, стилі, і етапи в садово-парковому мистецтві;
- користуватися композиційними прийомами і принципами для проектування об'єктів;
- підбирати правильний асортимент деревно-чагарникової та трав'янистої рослинності для певної природно-кліматичної зони;

- організувати та забезпечувати базові технологічні процеси, впливати на їх ефективність і здійснювати фаховий контроль робіт за проведенням озеленувальних робіт;
- розробляти проекти озеленення території громадських центрів міст та сіл, території промислових і торгових підприємств, приватних будинків тощо;
- виконувати роботи з озеленення відповідно до розроблених проектів;
- складати технологічні карти створення садово-паркових об'єктів та догляду за ними;
- здійснювати формування штучних ландшафтів: альпінаріїв, рокаріїв, водойм, японських садів, клумб, рабаток, міксбортерів тощо.

СТРУКТУРА КУРСУ

Години (лек./ практ.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/4	Тема 1.1. Вступ. Наукові основи озеленення населених місць.	Знати предмет та методи, зв'язок з іншими дисциплінами. Етапи становлення озеленення в Україні, його сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку. Роль зелених насаджень в забезпеченні сталого розвитку населених пунктів і комфортного життя населення	Контрольні питання
2/4	Тема 1.2. Екологічні функції зелених насаджень..	Знати про негативні фактори зовнішнього середовища в місті та на промислових підприємствах. Деревні рослини як екологічні фільтри. Стійкість різних видів до несприятливих умов середовища. Використання рослин в озелененні промислових зон та автомагістралей.. Вплив насаджень на тепловий режим. Вплив насаджень на вологість повітря. Вплив насаджень на ступінь рухомості повітря. Вплив насаджень на склад і чистоту повітря. Фітонцидні властивості рослин. Іонізація повітря. Шумопоглинальна властивість зелених насаджень. Роль зелених насаджень у формуванні фітоклімату	Тести, контрольні питання
2/4	Тема 1.3. Соціально-екологічні передумови озеленення.	Розуміти питання урбанізації й озеленення. Функції зелених насаджень у міському середовищі. Містобудівельна й архітектурно-художня функції зелених насаджень. Значення насаджень в інженерному благоустрою міста. Рекреаційна функція зелених насаджень.	Контрольні питання
2/4	Тема 2.1. Елементи озеленення та їх використання в	Знати деревно-чагарникові насадження. Прийоми використання рослинного матеріалу: 1) масиви; 2) гаї); 3) куртини; 4) групи; 5)	Тести, контрольні питання

	архітектурно-планувальній організації населених місць.	солітери; 6) алеї; 7) боскети; 8) зелені стіни; 9) живоплоти; 10) бордюри; 11) вертикальне озеленення; 12). рокарії і альпінарії; 13) водойми; 14) газони; 15) квіткове оформлення.	
2/4	Тема 2.2. Загальна характеристика об'єктів озеленення.	Мати поняття системи озелених територій. Класифікація територій. Об'єкти озеленення загального призначення. Об'єкти озеленення обмеженого користування. Об'єкти озеленення спеціального призначення. Насадження загального користування: Парки – класифікація та нормативні вимоги і особливості створення, міські сади, міські сквери, бульвари, набережні.	Контрольні питання
2/4	Тема 2.3. Об'єкти озеленення обмеженого користування.	Вміти планувати, благоустрій та озеленення території дитячих дошкільних установ, загальноосвітніх шкіл та шкіл-інтернатів, озеленення територій середніх і вищих навчальних закладів, насадження територій промислових підприємств. Проводити добір асортименту та способи використання рослин для озеленення територій об'єктів обмеженого користування. Насадження житлових районів і мікрорайонів. Нормативно-методичні вимоги до проектування нових житлових районів і мікрорайонів. Композиційна структура житлового району. Архітектурно-просторова організація забудови житлового району.	ІНДЗ
2/4	Тема 2.4. Об'єкти озеленення спеціального призначення.	Знати насадження спеціального призначення (коротка характеристика). Озеленення міських вулиць. Озеленення виробничої і захисної промислової зони. Добір асортименту та способи використання рослин для озеленення територій об'єктів спеціального призначення.	ІНДЗ

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Білоус В.І. Садово-паркове мистецтво: Коротка історія розвитку та методи створення художніх садів. - К.: Наук, світ, 2001. - 299 с.
2. Боговая И.О., Теодоронский В.С. Озеленение населенные мест: Учебное пособие для вузов. - М.: Агропромиздат, 1990. - 239 с.
3. Боговая И.О., Фурсова Л.М. Ландшафтное искусство: Учебник для вузов. - М.: Агропромиздат, 1988. - 233 с.
4. Кучерявий В.П. Озеленення населених місць: Підручн. - Львів: Світ, 2005.-456 с.
5. Порайонний асортимент дерев та кущів У країни / Пушкар В.В., Кузнецов СІ., Левон Ф.М. - К., 1989. -184 с.
6. Лунц Л.Б. Городское зеленое строительство. -М.: Стройиздат, 1974. -280

с.

7. Романча Л.В. Озеленение села. - К.: Урожай, 1989. - 184 с.
8. Тихонов В.И., Петренко В.Ф., Садова В.А. Озеленення міст і селищ. - К.: Будівельник, 1990. - 208 с.
9. Юхимчук Д.П., Кривда І.К., Бущенко М.А. Озеленення села. - К.: Будівельник, 1973. - 152 с.
10. Родичкін І.Д. Лісопарки України. - К.: Будівельник, 1968. - 168 с.
11. Рубцов Л.И., Лаптев А.А. Справочник по зеленому строительству. - К.: Будівельник, 1971. - 312 с.
12. Рубцов Л.И. Деревья и кустарники в ландшафтной архитектуре. Справочник. - К.: Наукова думка, 1977. - 272 с.
13. Рубцов Л.И. Проектирование садов и парков. - М.: Стройиздат, 1979. - 84 с.
14. Теодоронский В.С. Бельй А.И. Садово-парковое строительство и хозяйство. - М.: Стройиздат, 1989. - 351 с.
15. Теодоронский В.С. Садово-парковое строительство: учебник. - 2-е изд. - М.: ГОУ ВПО МГУЛ, 2006. - 336 с.

Додаткова література

1. Вертикальное озеленение зданий и сооружений, УкрНИИинжпроект. - К.: Будівельник, 1980. - 128 с.
2. Головкин Б.Н. и др. Декоративные растения СССР. - М.: Мысль, 1986. - 320 с.
3. Гостев О.Ф., Юскевич Н.Н. Проектирование садов и парков. - М.: , 1991. - 340 с.
4. Краткий справочник архитектора: Ландшафтная архитектура / Под ред. И.Д. Родичкина. - К.будівельник, 1990. - 336 с.
5. Кушнір А.І., Кушнір О.А. Методичні вказівки до вивчення дисципліни „Озеленення населених місць” студентами за напрямом 1304 - лісове та садово-паркове господарство”. - К.: Вид. НАУ, 2004. - 47 с.
6. Лаптев А.А., Глазачев Б.А., Маяк А.С. Справочник работника зеленого строительства. -К.: Будівельник, 1984. - 152 с.
7. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни «Озеленення населених місць» студентами за напрямом 6.090103 — «лісове і садово-паркове господарство» з елементами кредитно-модульної системи навчання та програма практики /С.В. Роговський. - Біла Церква, 2011. - 86 с.
8. Озеленение населенных мест. Справочник / Ерохина В.И., Жеребцова Г.П., Вольфтруб Т.И. и др. - М.: Стройиздат, 1987. - 480 с.
9. Правила утримання зелених насаджень у населених пунктах України. — К., 2006.-41 с.
10. Пряхин В.Д., Николаенко В.Т. Пригородные леса. - М.: Лесн. пром-сть, 1981.-248 с.
11. Саженцы деревьев декоративных лиственных пород. Технические условия. ГОСТ 24909-81. - М, 1981. - 6 с.

12. Саженці дерев'яних хвойних порід для озеленення городів. Технические условия. ГОСТ 25769-83. - М, 1983. -9 с.

13. Стукалов О.К., Благоустройство усадьбы. -К.: Урожай, 1990. - 168 с.

14. Таран И.В., Агапова А.М. *Зеленое строительство в малых городах.* - Новосибирск, 1987. - 200 с.

15. Холявко В.С, Глоба-Михайленко Д.А. *Дендрология и основы зеленого строительства.* - М.: Агропромиздат, 1988. - 287 с.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів і перескладання: Письмові роботи, надані з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (- 10 балів).

Політика щодо академічної доброчесності: Письмові роботи підлягають перевірці на наявність плагіату та допускаються до захисту з коректними текстовими запозиченнями (не більше 20 %). Використання друкованих і електронних джерел інформації під час складання модулів та підсумкового заліку заборонено.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із гарантом програми.

Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність, фундаментальність.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти за підсумкового контролю «залік»

Види робіт	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	ІНДЗ	Загальний бал
Максимально можлива кількість балів	10	10	10	60	10	100

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ:

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік
90-100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре	
75-81	C	Задовільно	
64-74	D		
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання	
1-34	F	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням	